

26/I.21r.

Ryga 20/I.21r.

6538265

Tu p.Knoll. Jest tam p.Szumlakowski? Ajakże jestem.

Mam panu do zakomunikowania z polecenia księcia ściśle poufne informacje z Bukaresztu, które proszę, aby były zachowane w zupełnej tajemnicy - zaasem cytuję dosławhy tekst szyfru z Bukaresztu:

"18/I. gen.Haller odniósł wrażenie, że sfery wojskowe gotowe zawrzeć konwencję daleko Rumunję angażującą, nawet na podstawie naszych preliminarzy pokojowych z bolszewikami. Wobec tego w najwyższym stopniu wskazanem się wydaje nie wiązać się w Rżze przyjęciem sześciotygodniowego terminu wypowiedzenia rozejmu, tylko albo z niem zwlekać aż do zakończenia w Bukareszcie, albo przyjąć warunkowo, z zastrzeżeniem przewidującym dla nas natychmiastowe zerwanie na wypadek, jeżeli nas bolszewicy zaatakują wprost, lub przez inne działania. /bliżej aż do finalizowania tutaj nie określone/- zagrożą, lub też jeżeliby przyjęcie tego terminu okazało się z innych względów nieuniknionem, ograniczyć trwanie niniejszego zawieszenia broni naprz. do 1-go marca, poczem, po przedłużeniu ewentualnem, przewidzieć możliwość poddania go rewizji, umożliwiającej podaniem klauzuli o Rumunji. Tyle Skrzyński. Książę przesyłając depezę powyższą do wiadomości ministra Dąbskiego polecił równocześnie zakomunikować, że prosi p. Dąbskiego o opinię w tej sprawie, podkreśla jednak, że instrukcje danych poprzednio w sprawie przedłużenia rozejmu nie

Coła, również podkreśla, że nie należy się denerwować zmiennością telegramów bukareszteńskich.

Teraz rzesyłam dla informacji następujące wiadomości z Paryża od Zamoyskiego:

"18/I. dzisiejszy Matin podaje telegram wedle "Daily Telegraph" z wiadomością, że Liga Narodów wystosowała do Zeligowskiego ultimatum z żądaniem ewakuacji Wilna, sprawdziłem, że w Lidze Narodów sprawa ta zupełnie nieznana. W tutejszem M.S.Z. pozostają pod dobrem wrażeniem stanowiska rządu polskiego w sprawie litewskiej a w szczególności odpowiedzi Askenazego, analogicznej odpowiedzi z Kowan jeszcze nie otrzymano. Chardigny raportuje, że spotyka się z dobrą wolą Zeligowskiego w sprawie wstrzymania mobilizacji na Litwie Centralnej. Minister ponownie prosił o starania przyłączenia przynajmniej paru gmin lub wsi powiatu lepelskiego do Polski. Ładosia o raport informacyjny z kontrencji, gdyż ewąłtownie potrzebny i o szkiele~~t~~ traktatu, przynajmniej w naszej redakcji, prosił o to książkę. Tutaj Szumlakowski - proszę p.Ładosia o informacje. Dobrze - mówi Ładoś, Knoll odszedł.

Wczoraj Komisja Redakcyjna przyjęła punkt 5-ty artykułu o reawakuacji w następującym brzmieniu: z tytułów związanych z ewakuowanym mieniem winien być dokonany w ciągu 18 miesięcy od dnia ratyfikacji traktatu niniejszego całkowity wzajemny rozrachunek między właścicielami reewakuowanego mienia a rządem państwa zwracającego. W szczególności rozrachunek ten będzie

obejmował z jednej strony wydane na ewakuację subsydja, pożyczki i otwarte kredyty z wyjątkiem zabezpieczonych papierami wartościowymi, z drugiej zaś strony wydatki związane z ewakuacją należności za surowce, polskie fabrykaty, towary i kapitały, zabrane przez państwo zwracające. Do rozrachunku tego również wtłoczone będzie wynagrodzenie za częściowe lub całkowite zużycie w procesję produkcji mienia podlegającego reewakuacji. Rządy układających się stron gwarantują zapłatę z tytułu wyżej wymienionego rozrachunku. Rozrachunki te nie mogą wstrzymywać reewakuacji. Koniec artykułu.

5-go w dalszym ciągu toczy się dyskusja nad sprawą zwrotu za papiery wartościowe. Dyskusja przeciągnęła się późno w noc, do decyzji nie doszło. Dziś /20.1./ Joffe doniósł, że jest chory. Komisja Redakcyjna będzie prowadzona z ich strony przez Oboleńskiego ponieważ Joffe wszystkie decyzje rezerwuje dla siebie, a Szumlakowski sądzi więc, że dzisiejsze posiedzenia nie wyda rezultatów. Nadeszła nota w sprawie oficerów łącznikowych, o czym doniósł przed chwilą pułk. Matuszewski mjr. Przedzieckiemu. Mam w tej sprawie w pół do 5-ej widzieć się z Lorentzem, dlatego bardzo się śpieszę, proszę więc zakomunikować mi najważniejsze rzeczy jakie macie dla nas. ~~xxxxxxx~~

~~xxxxx~~: Cześć. Zakomunikowałem już Knolowi, notę znam, stanowisko księcia podałem wczoraj mjr. Przeździeckiemu. Wyjechał do gen. Sosnkowskiego. Zaraz do niego wróci do juza, Ze spraw wewnętrznych na wczorajszym posiedzeniu przedstawicieli klubów sejmowych z prezydentem Witosem została przyjęta następująca rezolucja:

zgromadzenie stwierdza, że przesilenie nie istnieje i są za utrzymaniem obecnego gabinetu za wnioskiem głosowały stronnictwa:

Klub Pracy Konstytucyjnej, Zjednoczenie Narodowo Ludowe, Chrześcijańska demokracja, Katolicko-ludowe, Klub Mieszczański, polskie stronnictwo ludowe i Wyzwolenie. Przeciw: Stapiński, Patek.

Wstrzymali się Narodowa partja robotnicza, związek ludowo-narodowy, i socjaliści. Ze strony M.P.R. i P.P.S. życzliwa neutralność. W ten sposób kryzys zażegnany.

Ładoś:

Pań Wąsowski zapytuje, kiedy będą przesyłane komunikaty dla Wydziału Prasowego. Przesyłanie kursów giełdowych uważają za zbyt kosztowne wieczorem, czy to jest życzenie Ministra Dąbskiego? Kurjer wyjeżdża.

Szumlakowski: O kursach giełdowych p.minister nie wie, idzie to do Naczelnego Dow. Czy kurjer wiezie dla nas pieniądze i ile?

Ładoś: będą urzować w wydziale finansowym, ażeby koniecznie jutro zabrali pieniądze.

NA CZELNE BOWÓSTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 65387, dnia 1/11 1921 r.

zarys. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

412